

SÖKANDE

Kent Wilhelmsson i Jokkmokk AB, 556413-9706

Ombud: Advokat Magnus Ericsson och jur. kand. Ellen Källström
Advokatbyrån Kaiding
Box 112
971 04 Luleå

MOTPART

Jokkmokks kommun
Västra Torggatan 11
962 85 Jokkmokk

SAKEN

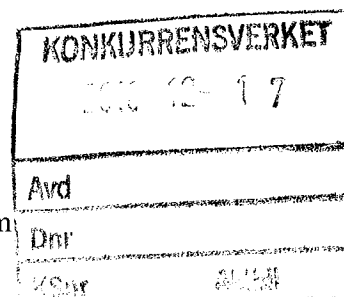
Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Jokkmokks kommun (kommunen) genomför en upphandling av slamtömning (dnr 2018:834). I tilldelningsbeslut den 1 oktober 2018 meddelade kommunen att Jokkmokks Lastbilscentral AB (LBC) tilldelats kontraktet enligt principen om lägsta pris. Kent Wilhelmsson i Jokkmokk AB (Wilhelmsson) var en av två anbudsgivare.

PARTERNAS INSTÄLLNING

Vad Wilhelmsson framför

Wilhelmsson yrkar att upphandlingen ska rättas eller, i andra hand, göras om. Till stöd för sin talan framför Wilhelmsson bl.a. följande. Wilhelmsson lämnade ett av två kvalificerade anbud i upphandlingen. I förfrågningsunderlaget framgår tydligt att avtalet pågår under fem år och således måste utgångspunkten vara att utvärdering av priset ska avse hela avtalsperioden. Kommunen har felaktigt räknat avgift för posten ”första inspektion” som förekommande under samtliga fem år under vilka kontraktet löper. Den kostnaden existerar bara under det första kontraktsåret. Vid en sammanlagd beräkning på avtalsperioden fem år har Wilhelmsson det lägsta priset, även med kostnad för de två tilläggsåren. Eftersom Wilhelmsson skulle ha tilldelats kontraktet vid en korrekt utvärdering enligt principen lägsta pris har Wilhelmsson lidit skada och utvärderingen ska rättas.

Prisbilagen ger ett felaktigt resultat som aldrig kan leda till att rätt leverantör efter utvärdering enligt principen lägsta pris vinner upphandlingen. Den leverantör som råkar ha den lägsta engångskostnaden för ”Inspektion vid första tömning” skulle i sådana fall erhålla upphandlingen nästan oavsett övriga anbudspris.

Det framgår inte uttryckligen av förfrågningsunderlaget att en sammanslagning av de angivna kostnaderna per kategori kommer att avgöra hela avtalsperioden även om en kostnad bara kan räknas en gång. Det torde vara uppenbart att en engångskostnad bara kan räknas vid ett tillfälle, inte fem. Annars har förfrågningsunderlaget inte varit transparent. Om det hade stått klart att kommunen hade för avsikt att fördela en engångskostnad över den faktiska avtalsperioden hade Wilhelmssons anbud kunnat utformas annorlunda. Bolaget har lidit skada och ingripande ska ske även av denna anledning.

Vad kommunen framför

Kommunen anser att ansökan ska avslås och framför bl.a. följande. Som Wilhelmsson anför har utvärderingsmodellen viktats på sådant sätt att första inspektionen får stort genomslag vid anbudsutvärderingen. Dock har framgått vid samtliga prissättningar hur varje pris kommer att multipliceras. Exempelvis framgår att både första besöket och tömningspris för brunnar multipliceras med 930 för jämförelsesumman. Talet 930 i prisbilagan anger det uppskattade behovet av antalet brunnar som entreprenaden avser, men inte nödvändigtvis det faktiska behovet av respektive tjänst. Syftet är att skapa en jämförelsesumma för respektive leverantör. Av prisbilagan framgår tydligt hur respektive tjänst kommer att multipliceras, för att slutligen summeras till ett totalpris som kommunen utvärderar. Som upphandlingsverktyg används Visma TendSign där viktningen framgår för anbudsgivaren medan anbudsmottagaren inte kan manipulera inkomna anbud, samt att priser i anbuderna summeras automatiskt.

Wilhelmsson har haft en högre anbudssumma än LBC men skulle över tid komma att bli billigare. Detta vore sakligt skäl att dra tillbaka upphandlingen med motiveringen att affärsmässigt bästa anbud inte vunnit, men det finns ingen skyldighet att göra så. Utvärderingsmodellen var fastställd och

det vore inte transparent att rätta genom att räkna på annat sätt. Nu är transparensprincipen uppfylld då formeln för viktning av respektive kategori framgår av förfrågningsunderlagets prisbilaga. Förutsättningar har varit samma för alla anbudsgivare, varför kommunen inte brutit mot likabehandlingsprincipen. Ingen har särbehandlats vare sig positivt eller negativt.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet är om det finns skäl för ingripande på grund av att kommunen har genomfört utvärderingen i strid med upphandlingsdokumentet och, om inte, om upphandlingsdokumentet brister i transparens. Vidare är frågan om det finns skäl för ingripande på grund av att den valda utvärderingsmodellen inte är ägnad att leda till ett rättvisande resultat.

Av upphandlingsdokumenten framgår att kommunen har valt utvärderingskriteriet "lägsta pris" och att utvärderingen kommer att ske utifrån de priser som anbudsgivaren lämnar i en medföljande prisbilaga. Vidare framgår att prisbilagan innehåller en rad poster som ska fyllas i av anbudsgivaren, varefter systemet räknar fram och summerar posterna till ett sammanlagt pris. En av posterna är "Pris per st för första inspektion (vid första tömning)". Att denna post, som Wilhelmsson framfört, ska räknas en gång medan de andra räknas fem gånger framgår inte av prismodellen. Inte heller framstår modellen som otydlig. Enligt förvaltningsrättens bedömning är utvärderingen alltså genomförd på det sätt som beskrivs i upphandlingsdokumenten och den brister inte i transparens.

Vad gäller frågan om modellen är ägnad att leda till ett rättvisande resultat gör förvaltningsrätten följande överväganden.

En upphandlande myndighet har stor frihet att, utifrån vad som ska upphandlas, utforma förfrågningsunderlag och utvärderingsmodell

på det sätt den finner bäst. När tilldelningskriteriet är lägsta pris innefattar denna frihet rätten att välja om beräkningen ska främja lägst initialt pris eller lägst pris över hela kontraktstiden. En upphandlande myndighet kan exempelvis ha skäl för att skjuta upp sina kostnader. Att de kostnader som uppkommer år ett har stor betydelse för vem som tilldelas kontraktet, som i aktuellt fall, innebär alltså inte att modellen i sig inte duger. Det har istället varit upp till var och en av anbudsgivarna att priskalkylera med detta. Inte heller i denna del kan domstolen således finna att kommunen överträtt någon bestämmelse eller princip i LOU.

Skäl för ingripande mot upphandlingen föreligger följaktligen inte. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Eva Beselin
rådman

David Munck har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

